

EUROPOS
KOMISIJA

Bruselis, 2014 08 05
COM(2014) 507 final

KOMISIJOS ATASKAITA

2013 M. METINĖ ATASKAITA EUROPOS KOMISIJOS IR NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ SANTYKIAI

1. ĮVADAS

2013 m. Europos Komisijos ir nacionalinių parlamentų santykiai toliau buvo plėtojami dviem kryptimis: viena vertus, pasitelkiant Lisabonos sutartimi įtvirtintą subsidiarumo kontrolės mechanizmą, siekiant įvertinti, ar nauji Komisijos pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų (kurie nepriklauso išimtinai ES kompetencijai) neprieštarauja subsidiarumo principui, ir, antra vertus, pasitelkiant 2006 m. Komisijos pradėtą politinį dialogą tiek dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, tiek ne teisėkūros procedūra priimamų iniciatyvų, siekiant pagerinti keitimąsi informacija ir nuomonėmis politikos klausimais. Be to, įvyko nemažai susitikimų ir diskusijų – tai rodo, kad esama daugybės platesnio masto Komisijos ir nacionalinių parlamentų tarpusavio ryšių.

Šioje devintojoje Komisijos ir nacionalinių parlamentų santykių metinėje ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama politiniam dialogui. Konkretūs aspektai, susiję su subsidiarumo kontrolės mechanizmu, įskaitant antrąją „geltonąją kortelę“ – procedūrą, kuria nacionaliniai parlamentai inicijavo Komisijos pateikto Tarybos reglamento dėl Europos prokuratūros įsteigimo pasiūlymo¹ atveju, aptariami 2013 m. metinėje ataskaitoje dėl subsidiarumo ir proporcingumo, kuri skelbiama tuo pačiu metu, taigi turėtų būti laikoma, kad ja papildoma ši ataskaita.

Šia antrąja „geltonąją kortelę“ nacionaliniai parlamentai aiškiai parodė norą, kad santykiuose su Komisija dėl konkretaus teisės akto jų nuomonė būtų išgirsta. Apskritai buvo tęsiamas platesnis politinis dialogas dėl Komisijos pasiūlymų ir iniciatyvų, siekiant sudaryti galimybę nacionaliniams parlamentams imtis konstruktyvaus vaidmens formuojant politiką ES lygmeniu, visų pirma stiprinant ekonominę ir pinigų sąjungą (EPS) ir įgyvendinant Europos semestro rekomendacijas.

Kaip ir ankstesniais metais, 2013 m. politinis dialogas iš esmės vyko:

- i) rengiant dvišalius ir daugiašalius debatus bei diskusijas, neretai tarpparlamentinių susitikimų metu (2 skirsnis);
- ii) nacionaliniams parlamentams raštu teikiant nuomones, o Komisijai į jas atsakant (3 skirsnis) ir
- iii) ištikus metus rengiant pasitarimus ir susitikimus (4 skirsnis).

Šios ataskaitos baigiamojoje dalyje glaustai apžvelgiami Komisijos ir nacionalinių parlamentų santykiai ateityje (5 skirsnis).

2. PLATESNIS KONTEKSTAS. PAGRINDINIAI SUSITIKIMAI IR IŠŠŪKIAI

2012 m., tebesitęsiant ekonominiam pažeidžiamumui, nacionaliniai parlamentai daugiausia dėmesio skyrė Europos atsakui į krizę, įskaitant strategiją „Europa 2020“ ir 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą. Nors 2013 m. nacionaliniai parlamentai ir toliau savo nuomonėse daugiausia dėmesio skyrė teisingumui ir vidaus reikalams, vidaus rinkai ir klausimams, susijusiems su Europos pinigų sąjunga, politinėje darbotvarkėje taip pat buvo

¹ COM(2013) 534.

svarstomi kai kurie konkretesni klausimai, pavyzdžiui, Tabako direktyva² ir Finansinių sandorių mokesčių direktyva³.

Europos Sąjungos parlamentų Sąjungos reikalų komitetų konferencija (COSAC) tebebuvo vienas iš pagrindinių forumų diskusijoms su nacionaliniais parlamentais.

2013 m. sausio mėn. Dubline įvyko COSAC pirmininkų susitikimas. Iš tame susitikime surengtų diskusijų dėl pirmininkaujančios Airijos prioritetų matyti, kad EPS ateitis ir susiję demokratinio teisėtumo bei atskaitomybės klausimai dar kurį laiką išliks politinėje darbotvarkėje, nacionaliniams parlamentams raginant, kad būtų atsižvelgta į vis didėjančią svarbą jų vaidmenį.

49-asis COSAC plenarinis posėdis buvo surengtas Dubline ir daugiausia skirtas Europos piliečių metams. Todėl jame buvo daugiausia dėmesio skiriama klausimams dėl būsimos Europos integracijos bei Europos jaunųjų piliečių ateities. Vilniuje įvykusiame 50-ajame COSAC plenariame posėdyje buvo tęsiamos diskusijos dėl demokratinio teisėtumo bei atskaitomybės ES ir nacionalinių parlamentų vaidmens. Plenarinio posėdžio metu COSAC steigėjas Prancūzijos užsienio reikalų ministras Laurent'as FABIUSAS pasakė kalbą apie COSAC įsteigimą. Šioje kalboje jis pabrėžė, jog COSAC įsteigimo priežastys vis dar yra aktualios, ir paragino nacionalinių institucijų atstovus labiau koordinuoti politiką ir gerinti bendradarbiavimą. Komisijos pirmininko pavaduotojas M. ŠEFČOVIČIUS padarė svarbų pranešimą dėl strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, kuriame aptarė susijusius procesus ir akcentavo dar neišspręstas problemas, visų pirma susijusias su nedarbu, inovacijomis, klimatu ir energetika. Buvo surengti du debatai dėl demokratinio teisėtumo ir nacionalinių parlamentų vaidmens; juose buvo pabrėžta, kad esama akivaizdaus atotrūkio tarp ES ir jos piliečių ir yra svarbu, kad nacionaliniai parlamentai, siekdami spręsti šį klausimą, naudotųsi savo turimomis priemonėmis.

2013 m. klausimas dėl demokratinio teisėtumo apskritai, taip pat konkrečiau Europos semestro kontekste, išliko vienas iš svarbiausių klausimų tarpparlamentinėse diskusijose bei Komisijos ir nacionalinių parlamentų dialoge. Tai apėmė neoficialias ir oficialiosio pobūdžio iniciatyvas, skirtas parlamentinei kontrolei ir tarpparlamentiniam bendradarbiavimui stiprinti griežtesnio ekonomikos valdymo sąlygomis, vykdomas pasitelkiant įprastinį tarpparlamentinį bendradarbiavimą (kaip nustatyta prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 1 9 straipsnyje) arba remiantis Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos, dėl kurios susitarta 2012 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime, 13 straipsniu (taip pat žr. 5 skirsnį).

Išsamesnės diskusijos dėl demokratinio teisėtumo taip pat visoje ES padidino supratimą, jog tam, kad EPS išliktų veiksminga, reikalingas tvirtesnis valstybių narių makroekonominės ir biudžeto politikos koordinavimas. Tačiau toliau stiprinant EPS taip pat reikia stiprinti demokratinę kontrolę, be kita ko, nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento kontrolę.

Vienas iš pagrindinių pokyčių, susijusių su nauju ekonomikos valdymu įtraukiant nacionalinius parlamentus, buvo 2013 m. sausio mėn. Europos Parlamento iniciatyva suorganizuota pirmoji „Europos parlamentų savaitė“, kurioje dalyvavo apie 100 narių iš 26 nacionalinių parlamentų. Europos Parlamento Biudžeto, ekonomikos ir pinigų politikos

² COM(2012) 788.

³ COM(2013) 71.

komitetas ir Užimtumo komitetas surengė posėdžius. Debatų metu daugiausia dėmesio skirta instituciniams klausimams, kaip antai demokratinis teisėtumas, tačiau buvo aptarti ir konkretūs politikos klausimai, susiję su Europos semestru ir 2014–2020 m. daugiamete finansine programa, pavyzdžiui, griežtų taupymo priemonių ir saugumo santykis, jaunimo užimtumas ir socialinis ekonominio koregavimo poveikis.

Nors šia Europos parlamentų savaitė nebuvo siekiama padaryti konkrečių išvadų, ji sustiprino bendrą sutarimą, kad reikia didinti Europos semestro demokratinį teisėtumą stiprinant nacionalinių parlamentų atsakomybę už procesą ir užtikrinant, kad į šį procesą jie įsitrauktų ankstyvame etape. Tai galėtų būti pasiekta įtraukiant atitinkamas vyriausybės etape, kuris yra prieš nacionalinių reformų programų pristatymą. Abejų Airijos Irachto rūmų pirmininkas pasiūlė reguliariai rengti specialius debatus Europos klausimais („Europos dienos“), kurie visuose nacionaliniuose parlamentuose įvyktų tą pačią dieną; šis pasiūlymas buvo priimtas su susidomėjimu.

Naujasis ekonomikos valdymas į Europos semestro procesą įtraukiant nacionalinius parlamentus įgavo materialinę išraišką dviejų teisės aktų rinkinyje⁴. Jame numatytas euro zonai priklausančių valstybių narių ekonominis dialogas, grindžiamas Komisijos nuomonėmis dėl jų atitinkamų biudžeto planų projektų ir visapusišku biudžeto padėties ir perspektyvų visoje euro zonoje vertinimu. Vykdydamos jį, 2013 m. rudenį euro zonai priklausančios valstybės narės pirmą kartą pateikė savo biudžeto planų projektus Komisijai, o 2013 m. lapkričio 15 d. Komisija priėmė nuomones dėl šių planų. Jose nacionaliniams suinteresuotiesiems subjektams (įskaitant nacionalinius parlamentus) pateikta nepriklausoma nuomonė dėl valstybių narių planų.

3. RAŠYTINĖS NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ NUOMONĖS

Bendras gautų nacionalinių parlamentų nuomonių skaičius per pastaruosius metus gerokai padidėjo, bet panašu, kad šis skaičius nusistovėjo ties šiek tiek daugiau nei 600 nuomonių per metus; iš jų apie 14 % buvo pagrįstos nuomonės (žr. 1 priedą). Padarius Komisijos vidaus procedūrų pakeitimus, dabar ji paprastai pateikia atsakymus į šias nuomones per savo pačios nusistatytą trijų mėnesių terminą.

Politinis dialogas su nacionaliniais parlamentais buvo sėkmingas ir davė akivaizdžios papildomos naudos. Jei nacionaliniai parlamentai teikia savo nuomones ankstyvuoju etapu, jos gali turėti išankstinio įspėjimo mechanizmo poveikį; jose Komisijai trumpai išdėstomi pagrindiniai argumentai dėl Komisijos pasiūlymų esmės. Tada Komisija gali vesti derybas su Taryba ir Europos Parlamentu gerai žinodama nacionalinių parlamentų pareikštas nuomones. Komisija daug reikšmės skiria politiniam dialogui ir visų pirma prašo nacionalinių parlamentų parengiamajame teisėkūros etape reaguoti į viešas konsultacijas, žaliąsias knygas ir komunikatus. Nuo 2013 m. gruodžio mėn. nacionaliniams parlamentams buvo specialiai pranešta apie visas Komisijos viešas konsultacijas.

⁴ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo.

Dalyvavimas ir taikymo sritis

Toliau pateikti duomenys atspindi nacionalinių parlamentų veiklą tik dalyvaujant politiniame dialoge tiesiogine šio žodžio prasme, t. y. teikiant Komisijai rašytines nuomones. Kaip nurodyta šioje ataskaitoje, ypač jos 4 skirsnyje, nacionalinių parlamentų veikla ES reikalų srityje negali būti matuojama tik remiantis rašytinėmis nuomonėmis politiniame dialoge, nes nacionaliniai parlamentai gali vykdyti kitą kontrolės veiklą. Be to, nacionaliniai parlamentai teikia pastabas ne dėl visų pasiūlymų ar kitų Komisijos dokumentų, bet juos atsirenka pagal savo prioritetus.

2013 m. iš viso gauta 621⁵ nacionalinio parlamento nuomonė – palyginti su 2012 m. (663 nuomonės), jų sumažėjo apie 6 %. 2011–2012 m. nuomonių skaičius padidėjo nedaug, o palyginti su 2010 m., 2011 m. padidėjimas buvo itin didelis (7 % 2012 m., bet 60 % 2011 m.).

Galima pastebėti šias bendras tendencijas:

- vykdam rašytinį politinį dialogą, 2013 m. 16 parlamentų pateikė daugiau nuomonių nei 2012 m., 18 parlamentų pateikė mažiau nuomonių nei 2012 m., o 2 parlamentai pateikė tiek pat nuomonių kaip ir 2012 m.;
- politinio dialogo veikla yra netolygiai pasiskirsčiusi tarp nacionalinių parlamentų (beveik 80 % visų nuomonių gauta iš dešimties aktyviausių parlamentų);
- nacionaliniai parlamentai, vykdydami politinį dialogą su Komisija, ir toliau daugiausia dėmesio skiria teisėkūros procedūra priimamiems dokumentams; tik nedidelė gautų jų nuomonių dalis yra susijusi su kitų rūšių iniciatyvomis.

2013 m. daugiausia nacionalinių parlamentų nuomonių gauta dėl 15 Komisijos pasiūlymų – 144 (23 %) iš 621 nuomonės. Tačiau 2013 m., kaip ir 2012 m., didžioji dauguma Komisijos dokumentų, dėl kurių nacionaliniai parlamentai pateikė pastabų, susilaukė vienos–trių nuomonių; tai rodo skirtingas nacionalinių parlamentų interesų sritis.

Komisijos pasiūlymai ir iniciatyvos, dėl kurių gauta daugiausia nacionalinių parlamentų nuomonių, buvo dėl Europos prokuratūros įsteigimo⁶ (20 nuomonių), valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo⁷ (17 nuomonių), jūrų erdvės planavimo ir integruoto pakrančių zonų valdymo sistemos nustatymo⁸ (14 nuomonių), patekimo į uosto paslaugų rinką ir finansinio uostų skaidrumo sistemos nustatymo⁹ (10 nuomonių) ir Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo ir mokymo agentūros (Europol), kuriuo panaikinami sprendimai 2009/371/TVR ir 2005/681/TVR¹⁰, pasiūlymo (10 nuomonių); išsamesnė informacija pateikta 2 priede.

⁵ Įskaitant gautas 88 pagrįstas nuomones pagal subsidarumo kontrolės mechanizmą.

⁶ COM(2013) 534.

⁷ COM(2012) 788.

⁸ COM(2013) 133.

⁹ COM(2013) 296.

¹⁰ COM(2013) 173.

Kaip ir 2012 m., dėl kai kurių pasiūlymų, dėl kurių nacionaliniai parlamentai pateikė daugiausia nuomonių, taip pat buvo pateikta daugiausia pagrįstų nuomonių pagal subsidiarumo kontrolės mechanizmą. Kaip ir 2012 m., 2013 m. dėl šešių politikos sričių gauta daugiau kaip pusė nuomonių vykdant politinį dialogą (2013 m. – 323 iš 596). Šios sritys buvo: teisingumas, bendra vidaus rinka ir paslaugos, judumas ir transportas, vidaus reikalai, sveikata ir vartotojų reikalai ir komunikacija (išsamesnė informacija pateikta 3 priede).

2012 m. nacionaliniai parlamentai vis daugiau dėmesio skyrė savo politiniam dialogui su Komisija dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, ir tik nedidelė jų nuomonių dalis buvo pateikta dėl ne teisėkūros procedūra priimamų iniciatyvų. 2013 m. ši tendencija išliko. Iš 15 Komisijos dokumentų, dėl kurių buvo gauta daugiausia nacionalinių parlamentų nuomonių (t. y. šešios ar daugiau), tik du buvo ne teisėkūros procedūra priimami dokumentai.¹¹ Tačiau, panašiai kaip ir 2012 m., iš 15 Švedijos Riksdago politinių nuomonių visos, išskyrus vieną, buvo dėl ne teisėkūros procedūra priimamų dokumentų, nors tas parlamentas taip pat pateikė daugiausia pagrįstų nuomonių.

Pagrindinės politinio dialogo temos

2013 m. ypatingo nacionalinių parlamentų dėmesio susilaukė, be kita ko, šie toliau nurodyti pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų (išsamesnė informacija pateikta 2 priede). Kadangi šie pasiūlymai taip pat buvo vieni iš tų, dėl kurių buvo gauta daugiausia pagrįstų nuomonių, turėtų būti paminėta tuo pačiu metu skelbiama 2013 m. metinė ataskaita dėl subsidiarumo ir proporcingumo, kurioje pateiktas išsamesnis aprašymas.

- *Tarybos reglamento dėl Europos prokuratūros įsteigimo pasiūlymas*¹²

Šiuo metu Sąjunga iš esmės neturi įgaliojimų įsiterpti nusikalstamo lėšų naudojimo, kuriuo daromas poveikis jos lėšoms, atvejais. Duomenys apie pažeidimų, susijusių su ES biudžetu, išaiškinimu, tyrimu ir sėkmingu patraukimu baudžiamojon atsakomybėn už juos valstybėse narėse labai skiriasi (nuo 19 % iki 90 %). Europos prokuratūra spręstų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn susiskaidymo problemą, atsirandančią dėl teisingumo sistemų nacionalinio pobūdžio, taip pat tą problemą, kad kova su sukčiavimu Europos mastu ne visada yra vienas iš svarbių prioritetų nacionaliniu lygmeniu. Lisabonos sutartyje (SESV 86 straipsnis)¹³ nustatytas Europos prokuratūros įsteigimo specialusis teisinis pagrindas.

2013 m. dėl šio pasiūlymo Komisija gavo 20 nuomonių, iš kurių 13 buvo pagrįstos nuomonės¹⁴. Kadangi su šiomis pagrįstomis nuomonėmis susijęs balsų skaičius viršijo 14 balsų ribą, taikoma teisingumo ir vidaus reikalų srities pasiūlymams, buvo taikyta „geltonosios kortelės“ procedūra.

¹¹ Komisijos komunikatas „Stiprios ir veiksmingos ekonominės ir pinigų sąjungos projektas. Europos masto diskusijų pradžia“ (COM(2012) 777) ir Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Siekis sukurti stiprią ir veiksmingą ekonominę ir pinigų sąjungą. Pagrindinių ekonominės politikos reformų planų ex ante koordinavimas“ (COM(2013) 166).

¹² COM(2013) 534.

¹³ Pagal ES Sutartis Danija nedalyvaus Europos prokuratūros veikloje; Jungtinė Karalystė ir Airija nusprendė nedalyvauti.

¹⁴ 2014 m. buvo pateikta daugiau nuomonių.

- *Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo (Tabako gaminių direktyva) pasiūlymas*¹⁵

Patikslintame Tabako gaminių direktyvos pasiūlyme nustatytos naujos griežtesnės taisyklės, reglamentuojančios, kaip ES gali būti gaminami ir teikiami parduoti tabako gaminiai. Konkrečiau, jame siūloma uždrausti cigarečių, cigaretėms sukti skirto tabako ir bedūmių tabako gaminių su būdingo kvapo ar skonio medžiagomis, vartojimą ir nustatyti, kad ant cigarečių bei cigaretėms sukti skirto tabako pakuočių privalėtų būti dideli vaizdiniai įspėjimai apie pavojų sveikatai. Be to, jame siūloma reguliuoti tarpvalstybinę internetinę prekybą ir numatyti techniniai požymiai, siekiant kovoti su neteisėta prekyba. Jame taip pat siūlomos priemonės, susijusios su produktais, kurie iki šiol nebuvo specialiai reguliuojami, kaip antai e. cigaretės ir žoliniai rūkomieji gaminiai. Šis pasiūlymas¹⁶ – tai atsakas į Europos Parlamento ir Ministrų Tarybos prašymus, be to, juo atsižvelgiama į pačios Komisijos 2005 m. ir 2007 m. ataskaitas dėl Tabako gaminių direktyvos (Direktyva 2001/37/EB) taikymo.

Dėl šio pasiūlymo Komisija gavo 17 nuomonių, iš kurių septynios buvo pagrįstos nuomonės, kuriomis kvestionuojama pasiūlymo atitiktis subsidarumo principui. Nors šis pasiūlymas labai sudomino nacionalinius parlamentus, standartinė riba „geltonosios kortelės“ procedūrai taikyti (19 balsų) nebuvo pasiekta.

- *Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatoma jūrų erdvės planavimo ir integruoto pakrančių zonų valdymo sistema pasiūlymas*¹⁷

Dėl nekoordinuoto naudojimosi pakrančių ir jūrų teritorijomis kyla konkurencija dėl jūrų ir pakrančių erdvės, o jūrų ir pakrančių ištekliai naudojami netausiai. Tebesitęsiantis netikrumas ir neaiškumas dėl galimybės naudotis jūrų erdve lėmė ne tokią palankią verslo aplinką investuotojams. Dėl sparčiai didėjančio jūrų erdvės poreikio tokiai naujų rūšių veiklai kaip atsinaujinančiųjų išteklių ir akvakultūros įrenginiai ES reikia užtikrinti, kad veikla jūroje būtų nuosekliai planuojama. Šiame etape valstybių narių veiksmų koordinavimas dar nėra pakankamai pažengęs, o dabartiniai esamų sistemų nesuderinamumai užkerta kelią veiksmingam tarpvalstybiniam planavimui.

Dėl šio pasiūlymo Komisija gavo 14 nuomonių, iš kurių devynios buvo pagrįstos nuomonės, kuriomis kvestionuojama pasiūlymo atitiktis subsidarumo principui.

4. RYŠIAI IR VIZITAI

Politinis dialogas vyko ne tik nacionaliniams parlamentams ir Komisijai keičiantis rašytinėmis nuomonėmis ir atsakymais, bet ir neoficialiau – rengiant susitikimus ir pasitarimus tiek politiniu, tiek administraciniu lygiais. Ryšiai buvo palaikomi šiais būdais:

¹⁵ COM(2012) 788.

¹⁶ Direktyva 2014/40/ES buvo priimta 2014 m. balandžio mėn. ir įsigaliojo 2014 m. gegužės mėn.

¹⁷ COM(2013) 133.

Dauguma nacionalinių parlamentų tiek Briuselyje, tiek atitinkamose valstybėse narėse reguliariai rengia susitikimus su Komisijos nariais.

2013 m. už institucijų ryšius atsakingas Komisijos pirmininko pavaduotojas Marošas ŠEVČOVIČIUS surengė aštuonis vizitus į nacionalinius parlamentus (Vokietijos Bundestagą, Prancūzijos Senatą, Kroatijos Respublikos Susirinkimą, Airijos Irachtą, Lietuvos Seimą ir Slovakijos Nacionalinę Rada). Tais pačiais metais Komisijos būstinėje Briuselyje jis priėmė daugybę lankytojų ir (arba) delegacijų iš nacionalinių parlamentų (Čekijos Senato, Danijos Folketingo, Prancūzijos Senato, Airijos Irachto, Italijos Respublikos Senato, Maltos Atstovų Rūmų, Lenkijos Seimo ir Rumunijos Deputatų Rūmų). Be diskusijų dėl konkrečių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir politikos iniciatyvų, šiuose susitikimuose buvo aptarti klausimai, susiję su Komisijos ir nacionalinių parlamentų bendradarbiavimu, taip pat besiplėtojančio ekonomikos valdymo ir demokratinio teisėtumo klausimai.

Be to, 2013 m. Komisijai politiniu lygmeniu atstovauta visų tarpparlamentinių susitikimų metu.

2013 m. sausio mėn. Pirmininkas J. M. BARROSO (kartu su Pirmininkais H. VAN ROMPUY ir M. SCHULZU), Pirmininko pavaduotojai O. REHNAS ir M. ŠEVČOVIČIUS bei Komisijos nariai J. LEWANDOWSKIS ir L. ANDORAS dalyvavo pirmojoje Europos parlamentų savaitėje.

2013 m. spalio mėn. Pirmininko pavaduotojas M. ŠEVČOVIČIUS dalyvavo Vilniuje įvykusiame COSAC plenariniame posėdyje ir 2013 m. sausio mėn. Dubline surengtame COSAC pirmininkų susitikime.

Pirmininko pavaduotojas O. REHNAS dalyvavo diskusijoje su Suomijos Eduskuntos Biudžeto komitetu, kurioje perskaitė pranešimą ir surengė diskusijas apie Komisijos atliktą Suomijos 2014 m. biudžeto plano projekto vertinimą.

Vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoja baronienė C. ASHTON dalyvavo dviejuose tarpparlamentinės konferencijos posėdžiuose bendros užsienio ir saugumo politikos ir bendros saugumo ir gynybos politikos klausimais; šia konferencija siekiama skatinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą šioje srityje, Pirmasis iš šių posėdžių buvo surengtas 2013 m. balandžio mėn. Dubline, antrasis – 2013 m. rugsėjo mėn. Vilniuje.

Komisijos nario A. ŠEMETOS kabineto nariai ir Biudžeto generalinio direktorato darbuotojai Briuselyje susitiko su Danijos Folketingo Valstybės biudžeto komiteto delegacija, o Hagoje – su Nyderlandų parlamentu; aptartas 2012 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo klausimas.

2013 m. liepos 1 d. Kroatijai įstojus į ES, Komisijos narys N. MIMICA Kroatijos Respublikos Susirinkimui pristatė Komisijos 2014 m. darbo programą.

Pakviesti Komisijos pareigūnai taip pat dalyvavo susitikimuose su nacionalinių parlamentų komitetais, o įvairios Komisijos tarnybos (visų pirma Klimato politikos, Ekonomikos ir finansų reikalų, Energetikos, Aplinkos, Vidaus reikalų, Teisingumo, Jūrų reikalų ir žuvininkystės, Vidaus rinkos ir paslaugų GD, OLAF, Regioninės ir miestų politikos ir Sveikatos ir vartotojų reikalų GD) dalyvavo reguliariai rengiamuose Briuselyje esančių

nacionalinių parlamentų nuolatinių atstovų susitikimuose, kuriuose aptartos įvairios būsimos iniciatyvos arba esami klausimai.

2013 m., kaip ir 2012 m., nacionalinių parlamentų nuolatiniai atstovai taip pat susitiko su Pirmininko pavaduotoju M. ŠEVČOVIČIUMI bei Pirmininko J. M. BARROSO, Pirmininko pavaduotojo M. ŠEVČOVIČIAUS ir kitų Komisijos narių kabinetų darbuotojais.

5. IŠVADOS IR PERSPEKTYVOS

2013 m. toliau vyko plataus masto rašytinis politinis Komisijos ir nacionalinių parlamentų dialogas; nacionaliniai parlamentai iš viso pateikė apie 600 nuomonių. Nors beveik visi parlamentai pateikė bent vieną nuomonę, dešimties aktyviausių parlamentų pateiktos nuomonės sudarė beveik 80 % visų gautų nuomonių. Dėl tų Komisijos dokumentų, dėl kurių gauta daugiausia nuomonių, nacionaliniai parlamentai taip pat pateikė daugiausia pagrįstų nuomonių. Be rašytinio dialogo, Komisija ir toliau palaikė nuolatinius ryšius ir Briuselyje bei valstybėse narėse rengė susitikimus su nacionaliniais parlamentais tiek politiniu, tiek oficialiu lygiais.

2014 m. pradžioje nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas patvirtino esantys pasirengę aktyviau dalyvauti ES lygmens veiksmuose, kaip antai Europos semestras. Demokratinis teisėtumas dar kurį laiką liks viena iš svarbiausių ES institucijų ir nacionalinių parlamentų diskusijų temų.

2014 m. sausio mėn. COSAC plenariniame posėdyje nacionalinių parlamentų vaidmuo ir demokratinis teisėtumas bei atskaitingumas vėl buvo dar kartą aptartos temos. Nyderlandų Antrieji Rūmai ir Danijos Folketingas pristatė naujas konkrečias idėjas ir pasiūlymus dėl nacionalinių parlamentų vaidmens ir teisių.

2014 m. balandžio mėn. Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komitetas patvirtino Carlo CASINI (EPP – IT) ataskaitą dėl nacionalinių parlamentų. Šioje ataskaitoje, *inter alia*, nacionaliniams parlamentams rekomenduojama „imtis veiksmų politikos kryptį nustatymo ir kontrolės priemonėms gerinti, siekiant didesnio nuoseklumo“. Joje taip pat pabrėžiama, kad išankstinio įspėjimo mechanizmas yra viena iš priemonių, kuriomis užtikrinamas veiksmingas Europos ir nacionalinių institucijų bendradarbiavimas, ir palankiai vertinama tai, kad šis mechanizmas jau naudojamas kaip vienas iš kanalų konsultacijoms bei bendradarbiavimu grindžiamam įvairių institucijų dialogui ES daugiasluoksnėje valdymo sistemoje.

2014 m. sausio mėn. surengta antroji Europos parlamentų savaitė dar kartą parodė, kad Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai turi bendrų interesų. Tarpparlamentinei konferencijai skirtose programose dalyje buvo surengti ketveri debatai makroekonominio disbalanso, ekonominio koregavimo programų demokratinio teisėtumo, ekonomikos augimo ir užimtumo skatinimo ir fiskalinės priežiūros stiprinimo EPS klausimais.

1 priedas

2013 m. Komisijos gautų nuomonių skaičius pagal nacionalinius parlamentus ir (arba) parlamento rūmus (politinis dialogas ir subsidiarumo kontrolės mechanizmas)

Valstybė narė	Parlamento rūmai	Bendras nuomonių skaičius¹⁸	Iš jų – pagrįstos nuomonės (Protokolas Nr. 2)¹⁹
Portugalija	Respublikos Asamblėja (<i>Assembleia da República</i>)	192	1
Čekija	Senatas (<i>Senát</i>)	64	2
Vokietija	Bundesratas (<i>Bundesrat</i>)	40	3
Prancūzija	Nacionalinė Asamblėja (<i>Assemblée nationale</i>)	40 ²⁰	1
Rumunija	Deputatų Rūmai (<i>Camera Deputaţilor</i>)	38	2
Italija	Respublikos Senatas (<i>Senato della Repubblica</i>)	36	2
Rumunija	Senatas (<i>Senatul</i>)	26	3
Švedija	Riksdagas (<i>Riksdag</i>)	24	9
Jungtinė Karalystė	Lordų Rūmai (<i>House of Lords</i>)	18	3
Ispanija	Deputatų Rūmai (<i>Congreso de los Diputados</i>) ir Senatas (<i>Senado</i>) (abeji rūmai)	17 ²¹	5 ²²
Airija	Irachtas (<i>Oireachtas</i>) (abeji rūmai)	12 ²³	3 ²⁴
Nyderlandai	Pirmieji Rūmai (<i>Eerste</i>	10	3

¹⁸ Įskaitant nacionalinių parlamentų pateiktas nuomones ir pagrįstas nuomones.

¹⁹ Kad nuomonė būtų laikoma pagrįsta nuomone pagal Protokole Nr. 2 pateiktą apibrėžtį, joje turi būti aiškiai nurodyta apie subsidiarumo principo pažeidimą ir ji turi būti išsiųsta Komisijai per aštuonias savaites nuo pasiūlymo pateikimo nacionaliniams parlamentams.

²⁰ Iš jų 25 nuomones Nacionalinė Asamblėja išsiuntė su pageidavimu gauti atsakymą.

²¹ Laikoma 17 abiejų parlamento rūmų nuomonių.

²² Laikoma penkiomis abiejų parlamento rūmų pagrįstomis nuomonėmis.

²³ Laikoma 12 abiejų parlamento rūmų nuomonių.

²⁴ Laikoma trimis abiejų parlamento rūmų pagrįstomis nuomonėmis.

	<i>Kamer)</i>		
Austrija	Bundesratas (<i>Bundesrat</i>)	9	6
Čekija	Atstovų Rūmai (<i>Poslanecká sněmovna</i>)	8	2
Prancūzija	Senatas (<i>Sénat</i>)	8	4
Lenkija	Senatas (<i>Senat</i>)	8	2
Malta	Atstovų Rūmai (<i>Kamra tad-Deputati</i>)	7	5
Nyderlandai	Antrieji Rūmai (<i>Tweede Kamer</i>)	7	5
Italija	Deputatų Rūmai (<i>Camera dei Deputati</i>)	6	0
Lietuva	Seimas	6	6
Lenkija	Seimas (<i>Sejm</i>)	6	2
Liuksemburgas	Deputatų Rūmai (<i>Chambre des Députés</i>)	5	2
Slovėnija	Valstybės Susirinkimas (<i>Državni zbor</i>)	5	1
Jungtinė Karalystė	Bendruomenių Rūmai (<i>House of Commons</i>)	5	5
Danija	Folketingas (<i>Folketing</i>)	4	1
Graikija	Graikijos Respublikos Parlamentas (<i>Vouli ton Ellinon</i>)	4	3
Belgija	Atstovų Rūmai (<i>Chambre des Représentants</i>)	3	1
Austrija	Nacionalratas (<i>Nationalrat</i>)	2	0
Estija	Rygikogas (<i>Riigikogu</i>)	2	1
Suomija	Eduskunta (<i>Eduskunta</i>)	2	1
Vengrija	Nacionalinė Asamblėja	2	1

	<i>(Országgyűlés)</i>		
Belgija	Senatas (<i>Sénat</i>)	1	1
Bulgarija	Nacionalinis Susirinkimas (<i>Narodno Sabranie</i>)	1	0
Kipras	Atstovų Taryba (<i>Vouli ton Antiprosopon</i>)	1	1
Latvija	Saeima (<i>Saeima</i>)	1	1
Slovakija	Nacionalinė Rada (<i>Národná Rada</i>)	1	0
Kroatija (nuo 2013 07 01)	Respublikos Susirinkimas (<i>Hrvatski sabor</i>)	0	0
Vokietija	Bundestagas (<i>Bundestag</i>)	0	0
Slovėnija	Valstybės Susirinkimas (<i>Državni svet</i>)	0	0
IŠ VISO		621	88

2 priedas

Komisijos dokumentai, dėl kurių 2013 m. Komisija gavo daugiausia nuomonių²⁵ (politinis dialogas ir subsidiarumo kontrolės mechanizmas)

	Komisijos dokumentas	Pavadinimas	Bendras nuomonių skaičius²⁶	Iš jų – pagrįstos nuomonės (Protokolas Nr. 2)²⁷
1	COM(2013) 534	Reglamento dėl Europos prokuratūros įsteigimo pasiūlymas	20 ²⁸	13 ²⁹
2	COM(2012) 788	Direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo pasiūlymas	17	7
3	COM(2013) 133	Direktyvos, kuria nustatoma jūrų erdvės planavimo ir integruoto pakrančių zonų valdymo sistema, pasiūlymas	14 ³⁰	9 ³¹
4	COM(2013) 173 ³²	Reglamento dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo ir mokymo agentūros (Europol) ir sprendimų 2009/371/TVR ir 2005/681/TVR panaikinimo pasiūlymas	10 ³³	3 ³⁴

²⁵ Lentelėje pateikti visi Komisijos dokumentai, dėl kurių buvo gautos bent šešios nacionalinių parlamentų nuomonės.

²⁶ Įskaitant nacionalinių parlamentų pateiktas nuomones ir pagrįstas nuomones.

²⁷ Kad nuomonė būtų laikoma pagrįsta nuomone pagal Protokole Nr. 2 pateiktą apibrėžtį, joje turi būti aiškiai nurodyta apie subsidiarumo principo pažeidimą ir ji turi būti išsiųsta Komisijai per aštuonias savaites nuo pasiūlymo pateikimo nacionaliniams parlamentams.

²⁸ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Airijos Irachto rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų nuomone.

²⁹ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Airijos Irachto rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų pagrįsta nuomone. Remiantis Protokolu Nr. 2, tais atvejais, kai teisėkūros procedūra priimamo akto projektas pateiktas remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 76 straipsniu dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, „geltonosios kortelės“ riba pasiekama, t. y. projektas turi būti patikslintas, kai pagrįstos nuomonės sudaro bent vieną ketvirtadalį visų nacionaliniams parlamentams skirtų balsų, t. y. po du balsus, arba jei parlamentą sudaro dveji rūmai – po vieną balsą kiekvieniems iš dvejų rūmų. 13 pagrįstų nuomonių dėl COM(2013) 534 atitinka 18 balsų, todėl pasiekta „geltonosios kortelės“ riba, kuri, 2013 m. liepos 1 d. įstojus Kroatijai, yra 14 balsų iš 56.

³⁰ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Airijos Irachto rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų nuomone.

³¹ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Airijos Irachto rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų pagrįsta nuomone.

5	COM(2013) 296	Reglamento, kuriuo nustatoma patekimo į uosto paslaugų rinką ir finansinio uostų skaidrumo sistema, pasiūlymas	10 ³⁵	7 ³⁶
6	COM(2013) 28 ³⁷	Reglamento, kuriuo dėl šalių keleivinio geležinkelių transporto paslaugų rinkų atvėrimo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1370/2007, pasiūlymas	9	6
7	COM(2013) 147	Reglamento dėl priemonių sparčiojo elektroninio ryšio tinklų diegimo sąnaudoms mažinti pasiūlymas	9	2
8	COM(2012) 614 ³⁸	Direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių pasiūlymas	8	5
9	COM(2013) 627	Reglamento, kuriuo nustatomos Europos bendrosios elektroninių ryšių rinkos ir žemyno ryšių infrastruktūros plėtros priemonės ir iš dalies keičiamos direktyvos 2002/20/EB, 2002/21/EB ir 2002/22/EB ir reglamentai (EB) Nr. 1211/2009 ir (ES) Nr. 531/2012, pasiūlymas	8	4

³² Viena iš Italijos Deputatų Rūmų nuomonių dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusi ir su COM(2013) 172.

³³ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Ispanijos parlamento rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų nuomone.

³⁴ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Ispanijos parlamento rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų pagrįsta nuomone.

³⁵ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Ispanijos parlamento rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų nuomone.

³⁶ Iš jų vieną kartu pateikė abeji Ispanijos parlamento rūmai; ji laikoma viena abiejų rūmų pagrįsta nuomone.

³⁷ Viena iš Čekijos Senato nuomonių dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusi ir su COM(2013) 25, COM(2013) 26, COM(2013) 27, COM(2013) 29, COM(2013) 30 ir COM(2013) 31. Viena iš Portugalijos Respublikos Asamblėjos nuomonių dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusi ir su COM(2013) 26, COM(2013) 27, COM(2013) 29, COM(2013) 30 ir COM(2013) 31. Trys Nyderlandų Pirmųjų Rūmų, Nyderlandų Antrųjų Rūmų ir Liuksemburgo Deputatų Rūmų nuomonės dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusios ir su COM(2013) 29. Viena iš Švedijos Riksdago nuomonių dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusi ir su COM(2013) 27, COM(2013) 29, COM(2013) 30 ir COM(2013) 31.

³⁸ Dvi Čekijos Atstovų Rūmų ir Jungtinės Karalystės Lordų Rūmų pagrįstos nuomonės dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusios ir su COM(2012) 615.

10	COM(2013) 71	Direktyvos, kuria įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje, pasiūlymas	8	1
11	COM(2012) 777	Komunikatas „Stiprios ir veiksmingos ekonominės ir pinigų sąjungos projektas. Europos masto diskusijų pradžia“	6	0
12	COM(2013) 166 ³⁹	Komisijos komunikatas „Siekis sukurti stiprią ir veiksmingą ekonominę ir pinigų sąjungą. Pagrindinių ekonominės politikos reformų planų <i>ex ante</i> koordinavimas“	6	0
13	COM(2013) 228	Reglamento, kuriuo skatinamas laisvas piliečių ir įmonių judėjimas supaprastinant tam tikrų viešųjų dokumentų pripažinimą Europos Sąjungoje ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012, pasiūlymas	6	1
14	COM(2013) 48 ⁴⁰	Direktyvos dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti pasiūlymas	6	1
15	COM(2013) 535	Reglamento dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) pasiūlymas	6	1

³⁹ Keturios Čekijos Senato, Čekijos Atstovų Rūmų, Italijos Deputatų Rūmų ir Portugalijos Respublikos Asamblėjos nuomonės dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusios ir su COM(2012) 165.

⁴⁰ Dvi Čekijos Atstovų Rūmų ir Čekijos Senato nuomonės dėl šio Komisijos dokumento, be kita ko, yra susijusios ir su JOIN(2013) 1.

3 priedas

2013 m. Komisijos gautų nuomonių skaičius pagal pagrindines Komisijos tarnybas (politinis dialogas ir subsidiarumo kontrolės mechanizmas)

Pagrindinė Komisijos tarnyba	Bendras nuomonių skaičius⁴¹
Vidaus rinkos ir paslaugų GD	68
Teisingumo GD	67
Mobilumo ir transporto GD	61
Vidaus reikalų GD	52
Sveikatos ir vartotojų reikalų GD	43
Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD	38
Generalinis sekretoriatas	32
Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD	25
Klimato politikos GD	24
Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD	24
Aplinkos GD	23
Mokesčių ir muitų sąjungos GD	21
Įmonių ir pramonės GD	18
Energetikos GD	18
Ekonomikos ir finansų reikalų GD	16
Eurostatas	12
Regioninės politikos GD	11
Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD	11
Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD	8
Konkurencijos GD	8
Švietimo ir kultūros GD	7

⁴¹ Įskaitant nacionalinių parlamentų pateiktas nuomones ir pagrįstas nuomones.

Plėtos GD	7
Prekybos GD	7
Vystymosi ir bendradarbiavimo GD – <i>EuropeAid</i>	5
Biudžeto GD	4
Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)	4
Europos išorės veiksmų tarnyba	3
Komunikacijos GD	1
Humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos GD	1
Žmogiškųjų išteklių ir saugumo GD	1
Teisės tarnyba	1
IŠ VISO	621